

POSTANOWIENIE

Dnia 10 czerwca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Demendecki (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Elżbieta Karska

SSN Tomasz Przesławski

w sprawie z protestu wyborczego B. W.,
przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej w dniu 1 czerwca 2025 r.
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w
dniu 10 czerwca 2025 r.,

pozostawia protest wyborczy bez dalszego biegu.

Elżbieta Karska Tomasz Demendecki Tomasz Przesławski

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 4 czerwca 2025 r. B. W. wniósł o stwierdzenie nieważności wyboru Prezydenta RP w dniu 1 czerwca 2025 r.

W piśmie tym odniósł się do braku zarządzenia w.w. wyborów przez Marszałka Sejmu, co uniemożliwia głosowanie, treści art. 60 ust. 1 Konstytucji RP z 1952 r. oraz wskazał, iż wobec braku statusu sędziego naruszenie art. 75 ust. 3 ustawy z dnia 27 września 1990 r. o wyborze Prezydenta RP (Dz.U. 67.398) powoduje nieważność wyboru Prezydenta RP w dniu 9 grudnia 1990 r.

Pismem z dnia 9 czerwca 2025 r. Prokuratura Rejonowa Radom-Wschód w Radomiu przesłała zawiadomienie B. W. z dnia 4 czerwca 2025 r., w którym wskazał, że składa protest wyborczy do Sądu Najwyższego, powołując się na te

same co pismem wniesionym do Sądu Najwyższego, wyżej wymienione okoliczności. Przedmiotowe zawiadomienie zostało wniesione w formie dokumentu elektronicznego z podpisem elektronicznym.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Zgodnie z art. 129 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej wyborcy przysługuje prawo zgłoszenia do Sądu Najwyższego protestu przeciwko ważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej na zasadach określonych w ustawie.

Stosownie do art. 321 § 3 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (tekst jedn. Dz.U. z 2025 r., poz. 365; dalej: „k.wyb.”), wnoszący protest powinien sformułować w nim zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których opiera swoje zarzuty. Przedmiotem zarzutów protestu może być 1) popełnienie przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, 2) naruszenie przepisów k.wyb. dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mające wpływ na wynik wyborów (art. 82 § 1 k.wyb.).

Natomiast, zgodnie z art. 322 § 1 k.wyb., Sąd Najwyższy pozostawia bez dalszego biegu protest wniesiony przez osobę do tego nieuprawnioną lub niespełniającą warunków określonych w art. 321 k.wyb. Przepis ten odsyła do treści całego art. 321 k.wyb., a zatem do wszystkich jego jednostek redakcyjnych, czyli również do § 3 określającego podstawowe warunki, którym protest wyborczy powinien odpowiadać (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 16 czerwca 2015 r., III SW 59/15).

Sąd Najwyższy podkreśla, że podstawowym celem protestu przeciwko ważności wyborów jest ochrona indywidualnych uprawnień wyborcy, dlatego też jego zarzuty muszą być konkretne, odnoszące się do ściśle określonej sytuacji dotyczącej danego wyborcy, a nie abstrakcyjne.

We wniesionym w terminie proteście wyborczym wnoszący protest nie wskazał, do naruszenia których przepisów Kodeksu wyborczego dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów mającego wpływ na wynik wyborów lub do jakiego przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w

rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wynik wyborów, jego zdaniem doszło. Natomiast, podnoszone przez niego okoliczności dotyczące ładu ustrojowego nie mieszczą się w podstawach prawnych protestu.

Odnosząc się natomiast do protestu wyborczego nadesłanego pismem z dnia 9 czerwca 2025 r. w formie dokumentu elektronicznego z podpisem elektronicznym wskazać należy na art. 321 § 1 k.wyb., który stanowi, iż protest przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej wnosi się na piśmie do Sądu Najwyższego nie później niż w ciągu 14 dni od dnia podania wyników wyborów do publicznej wiadomości przez Państwową Komisję Wyborczą. Nadanie w tym terminie protestu w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe jest równoznaczne z wniesieniem go do Sądu Najwyższego. Warunki formalne wniesienia protestu wyborczego są zatem ściśle określone. Nie ma możliwości wniesienia protestu wyborczego w formie innej niż pisemna (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 10 grudnia 2019 r., I NSW 80/19). Protest wyborczy jest złożony „na piśmie”, jeśli został utrwalony pisemnie oraz opatrzony został własnoręcznym podpisem protestującego. Tego wymagania nie spełnia podpis na proteście przesłanym faksem, który jest tylko kopią tego podpisu. W orzecznictwie Sądu Najwyższego konsekwentnie przyjmuje się, że pismo procesowe złożone w innej formie niż przewidziana przepisem prawa nie wywołuje skutków prawnych. Nie chodzi przy tym o brak formalny pisma, lecz o jego pierwotny, nieusuwalny brak spowodowany użyciem nieautoryzowanej techniki (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 24 października 2019 r., I NSW 86/19). Pismo nadesłane za pośrednictwem platformy ePUAP tak ze względu na formę, jak i jego treść – nie może być potraktowane jako protest wyborczy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 19 listopada 2019 r., I NSW 114/19). Wobec powyższego wskazać należy, iż protest wyborczy w formie dokumentu elektronicznego z podpisem elektronicznym nie spełnia warunków określonych w art. 321 § 1 k.wyb.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy na podstawie art. 322 § 1 k.wyb. w zw. z art. 321 § 3 k.wyb. orzekł, jak w sentencji postanowienia.

Elżbieta Karska Tomasz Demendecki Tomasz Przesławski

[MWR]

[r.g.]